

## Täysistunto

**Torstai 8.12.2016 klo 15.59—0.33**

### **13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 223/2016 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2016 vp

*Ensimmäinen käsittely*

**Toinen varapuhemies Arto Satonen:** Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 21/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. Valiokunnan puheenjohtaja Leppä.

*Keskustelu*

23.51 **Jari Leppä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä on siis kysymyksessä Suomen metsäkeskuksesta annetun lain ja Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttaminen. Miksi tähän aikaan illasta taikka yöstä halusin tulla esittelemään tämän lain lyhyesti? Siksi, että tämä laki on nyt vihdoinkin viimein toteutuksessa. Maa- ja metsätalousvaliokunta on tätä jo useamman vaalikauden ajan halunnut, jotta pystytään erottamaan liiketoimintayksikkö ja julkisen palvelun yksikkö Metsäkeskuksessa.

Esityksen tavoitteena on siis purkaa Metsäkeskus-laissa oleva kokonaisuus, joka muodostuu Metsäkeskuksen julkisen palvelun yksiköstä ja liiketoimintayksiköstä. Lisäksi lainsäädäntö ei enää jatkossa mahdollistaisi sitä, että Metsäkeskus harjoittaa liiketoimintaa. Lain voimaantulon jälkeen jäljelle jäävä Suomen metsäkeskus toimisi jatkossa vain julkisia hallintotehtäviä hoitavana organisaationa. Liiketoimintayksikön elikkä siis nykyisen Otson toiminta ei enää jatku Metsäkeskuksessa, vaan se siirtyy, tai paremminkin se on myyty, yksityiselle toimijalle. Samoin Metsäkeskuksen metsäkiinteistöt on myyty.

Lisäksi Metsäkeskus-lakiin ehdotetaan muutoksia, jotka ovat lähinnä teknisluontoisia, ja ne koskevat sitä, että kestävä metsätalouden rahoituslain nojalla myönnettävä tuki pystytään kohdistamaan varmasti oikealle tuensaajalle ja luotettavasti ja myös vähemmällä työllä yritys- ja yhteisötunnuksen avulla. Myös metsänkäyttöilmoituksen asianosaiset voidaan tunnistaa yritys- ja yhteisötunnuksen perusteella ja näin varmistaa, että ilmoitus kohdentuu oikein. Valiokunta ehdottaa säädettäväksi uuteen pykälään säännöksen, jonka mukaan Metsäkeskuksella olisi oikeus salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä saada Verohallinnolle ilmoitettu kuolinpesän asianhoitajan nimi ja yhteystieto sekä maanomistajan yritys- ja yhteisötunnus. Tietoja saisi käyttää ainoastaan Metsäkeskuksen julkisten hallintotehtävien hoitamisessa. Metsäkeskuksen julkisista hallintotehtävistä säädetään Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 8 §:ssä. Tämä muutos, jota valiokunta tähän lakipykälään esittää, on siis 13 c §, tietojen saaminen Verohallinnolta.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

23.54 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen esitys Suomen metsäkeskusta koskien ja samoin Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmää koskien on tietenkin sellaista lainsäädäntöä, joka johtuu näistä Euroopan unionin kilpailulajeista ja sitten niistä rajoitteista, että julkisia varoja ei saa käyttää vapailla markkinoilla. Näin ollen sinä päivänä, kun tämä laki tulee voimaan, Metsäkeskus toimii vain ja ainoastaan julkista hallintotehtävää hoitavana toimijana, ja liiketoimintapuolta harjoittanut Otso-yhtiö on jo myyty yksityiselle yrittäjälle, joka jatkaa elämäänsä siellä vapaasti kilpailla markkinoilla, niin kuin Euroopan unionin kilpailulainsäädäntö edellyttää, että siellä pitää toimia ihan kilpailulainsäädännön mukaisesti.

Sitten sitä tavallaan hieman suren, että Metsäkeskus on joutunut myymään muutamat metsäkiinteistöt, mitä sillä on. Tuli hieman sarkasmilla mieleen sellainen juttu, että kun metsätoimija joutuu luopumaan metsistään, niin se on melkein sama asia kuin maanviljelijä luopuisi lehmistään tai lääkäri luopuisi potilaistaan, mutta tässä nyt on tietysti julkisen tehtävän hoidosta kysymys.

Metsäkeskukselle jää edelleen hyvin paljon tehtäviä: metsätalouden edistäminen, yksityismetsälain lainvalvonta, siihen liittyvät koulutus- ja neuvontatehtävät ja monet muut tehtävät, joita Metsäkeskus toteuttaa saamallaan valtion budjettirahoilla.

On äärimmäisen tärkeää huomata se, että suomalainen metsäjärjestelmä on nyt viilattu täysin kuntoon kilpailulainsäädännön ja muutenkin nykyajan vaatimusten mukaiseksi: metsänhoitoyhdistyslaki on uusittu, Metsähallitus-laki on uusittu, ja nyt sitten tämä Metsäkeskus-laki saa sen lopullisen muotonsa, jotta sen jälkeen ei kenelläkään markkinataloudessa toimivalla toimijalla ole minkäänäköistä sananvaltaa enää sille, että meillä olisi voimassa sellaisia lakeja, jotka eivät täytä vapaan kilpailun sääntöjä.

23.56 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tosiaan tämä lakiesityshän on pääosin tekninen, mutta pidän hyvänä sitä, että tämä entisestään selkeyttää Metsäkeskuksen roolia, kun katsotaan sitä metsänomistajien suunnasta. Nythän meillä on tapahtunut monia muutoksia viime metsälain uudistuksen jälkeen. Nyt ensinnäkin metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys ei enää ole metsänomistajille pakollinen, ja nyt sitten näitä tiettyjä muutoksia tulee myös tähän meidän metsäkeskusjärjestelmään.

Sinänsä on hyvä, että täällä on myös toteutettu ja nyt toteutetaan näitä pienempiä muutoksia, sanoisinko byrokratian purkua ja sujuvoittamista Metsäkeskuksen toiminnan osalta — viittaan tähän Y-tunnus-asiaan. Meillä kaikillahan on tiedossa nämä Kemera-tukijärjestelmän tietyt haasteet sen tuen myöntämisen, käytön, valvonnan ja maksatuksen osalta. Tämä järjestelmä on hyvin kankea, ja on hyvä, että Metsäkeskuksen toimintaa ikään kuin tätä kautta pyritään sitten sujuvoittamaan, jotta niitä resursseja voidaan siinä tarkoituksen mukaisemmin jakaa.

23.58 **Jari Leppä kesk:** Arvoisa puhemies! Huomionarvoista on myöskin se, että se tilanne, jossa meillä oli vielä Otso-yhtiönä tässä metsäkeskusjärjestelmän kupeessa, tosin erillisenä sellaisena palomureineen päivineen, aiheutti myöskin sen, ettei oikein kummassakaan päässä, ei Metsäkeskuksessa eikä myöskään Otsossa, pystytty kehittämään täysillä niitä toimintoja, joita on välttämätöntä kehittää. Tämä nyt vihdoinkin viimein aikaansaatu ratkaisu mahdollistaa myöskin tämän kehittämistyön huomattavasti paremmin kuin edeltävässä tilanteessa.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

Toinen huomionarvoinen seikka on vielä se, että ne eläkevastuut, joita nyt sitten valtiolle ja julkiselle hallinnolle jää, tietenkin hoidetaan ja ne on hoidettu. Niiden rahoitus on järjestyksessä, ja se velvollisuus, jota tätäkin kautta hallinnolle on tullut ja tulee, on myöskin hoidossa.

**23.59 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Jäi vielä sanomatta se, että kun tuossa samassa yhteydessä muutetaan tässä vaiheessa pykälää, jonka mukaan Metsäkeskuksella on oikeus saada verottajalta tietoja perikuntia koskien, kuka on perikunnan asioita hoitava henkilö, niin tässä törmäämme nyt oikeastaan konkreettisesti siihen ongelmaan, mistä oli puhetta tuossa metsälahjavähennysasiassa, että kun meillä on valtava määrä perikuntia, niin millaisia käytännön ongelmia se aiheuttaa. Esimerkiksi tässä asiassa nyt oikein konkreettisesti tulee esille se, että kun on iso perikunta, niin pahimmillaan ollaan tilanteessa, että edes Metsäkeskus ei tiedä, kuka on tämän perikunnan asioiden hoitaja, jonka kanssa voisi esimerkiksi keskustella siitä, kun on jäänyt hoitamatta esimerkiksi metsänuudistamisvelvoite, joka on Suomen metsälain mukaan toteutettava. Nyt kun tällaista henkilöä ei ole tiedossa sitten, niin Metsäkeskukselle annetaan mahdollisuus hankkia verottajalta se tieto, kuka aidosti on se perikunnan asioiden hoitaja. Jos tätä lakia ei muutettaisi, niin olisivat asiat pimennossa ja metsälaki jäisi toteutumatta. Elikkä kun metsälahjavähennyslakia käsiteltiin, niin tässä meillä nyt on konkreettinen esimerkki siitä, että jos asioita ei ole hoidettu, niin nyt ne sitten tältäkin osin pannaan kuntoon. Asia meni taas pikkuisen verran eteenpäin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 223/2016 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.